

tatra 'āsīd Yajñasomākhyo brāhmaṇo veda-pāragah
mahā-dhano 'gnihoṭrī ca pūjitātithi-devataḥ. 8
tasya vyatīte tārūnye manoratha-çataih sutaḥ
bhāryāyām anurūpāyām eka eva 'udapadyata. 9
vavṛidhe ca pituḥ so 'sya grihe bālāḥ sulakṣaṇāḥ,
krītābhidhāno vidhivad Devasoma iti dvijaiḥ. 10
prāpta-shoḍaça-varshaç ca sa vidyā-vinayādibhiḥ
āvarjita-jano 'kasmāj jvareṇa prāpa pañcatām. 11
tataḥ parāsum snehāt tam āçlishya saba bhāryayā
Yajñasomāḥ pitā çocan na dāhāya jahau ciram. 12

«brahman, saṃsāra-gandharvanagarasya na vetsi kim
«parāvara-jño 'pi gatiṃ vāri-budbuda-bhaṅgurām? 13
«ye sainyaiḥ pūrta-dharā harmya-prishṭhesu hārishu
«lasat-saṃgīta-nādeshu ratnaparyāṅka-vartināḥ, 14
«çrīkhaṇḍādy-avaliptāṅgā, varastrī-parivāritāḥ,
«vyalasann amarammanyā bhūrloke 'smin narādhipāḥ: 15
«te 'py ekakāḥ çmaçāneshu rudat-pretānnyāyishu
«citādhiçayīno yad na dagdhāḥ kravyāt-kriṣṇānubhiḥ, 16
«çivābhir valitopāntāḥ kālēna kavali-kṛitāḥ,
«na roddhum çakitāḥ kaiçcit; tatra 'anyeshām kathaiva kâ? 17
«tad etaṃ pretam āçlishya, vidvan vada, karoshi kim?»
ity-ādy abodhayan vṛiddhā militās taṃ dvijaṃ tataḥ. 18

tatas tena kathamcit taṃ muktam āropya tat-sutam
çivikāyām gata-prāṇaṃ kṛita-pretā-prasāadhanam, 19
bāndhavā vaiçasoḍaçu-milad-bahu-janānvitāḥ
çmaçānaṃ prāpayāmāsuḥ kolāhala-samākulāḥ. 20

atrāntare ca tatra 'āsīc çmaçāne ko 'pi tāpasah
vṛiddhaḥ paçupato yogī, maṭhikāyām kṛita-sthitiḥ, 21
vayasā tapasā ca 'atibhūyasā sukṛiçāṃ tanum
bibhrāṇo bhaṅga-bhītyā 'iva sirābhiḥ pariveshṭitām, 22
nāmnā Vāmaçivo, bhasma-pāṇḍuroḃmāvṛitākṛitiḥ
vidyut-piṅga-jaṭājūṭo Maheçvara iva 'aparah. 23
sa tāpaso 'tra tatkalām dattopālabha-kheditam
mūrkhaṃ çaṭhaṃ dhyāna-yogādy-avaliptam ahaṃkṛitam 24
bhikṣhāphala-vrata-dharam çishyam antika-vāsinam
jagāda, dūrāc çrutvā taj-jana-kolāhalaṃ vahiḥ: 25
«uttishtha! gatvā 'atra vahir vijñāya 'āgaccha satvaram,
«kuto 'tra 'açuṛta-pūrvo 'yaṃ çmaçāne tumulo ravaḥ.» 26
ity ukte guruṇa tena, çishyaḥ pratyuvāca tam:
«na 'ahaṃ yāmi, svayaṃ yāhi! bhikṣhā-velā hy apaiti me.» 27
tac çrutvā 'uvāca sa gurur: «dhig mūrkha 'udara-tatpara!
«ahno 'rdha-prahare yāte, bhikṣhā-velā 'atra kâ tava?» 28
çrutvaiva tat sa taṃ kruddhaḥ kuçishyaḥ prāha tāpasam:
«dhig jarā-jīrṇa! na 'ahaṃ te çishyo, na tvaṃ gurur mama. 29
«ahaṃ anyatra yāsyāmi; vaha pātram idaṃ svayaṃ!»
ity uktvā 'utthāya sa prāyāt, tyaktvā 'agre daṇḍa-kunḍikām. 30